

445. Nieuwe ideeën (45)

1. Had ik nu 'pagne' geschreven? Sorry, ik bedoelde 'sjampie'. De palmkermis is de kermis rond Palmzondag (Palmpasen). Een palma-christi is een wonderboom. Wacht je voor de pallieters, als die uitgaan. In de stijl van Palladio, dat noemt men palladiaans. Een match om het echie is toch anders. Is het Palingoproer echt op een palissadeheuvel begonnen? Uitgangen op '-lalie' hebben met spreken te maken (zoek de betekenis maar op in een woordenboek): alalie, allolalie, coprolalie, echolalie, glossolalie, haplolalie, mogilalie, palilalie, paralalie, pornolalie, rinolalie en tachylalie. Het Pali is een heilige taal in geschriften van boeddhisten. Een paletotje is een korte overjas. Palaestra's zijn sportvelden, paladijnen hielenlikkers, een palankijn een Indische draagstoel en een palatine een bontkraag voor dames (sommige hebben een hele palatineverzameling). Luister, palestrijnse muziek!

2. Kijk, een paleoantropoloog met pale ale. Een palimpsest is een hergebruikte perkamentrol. Kwamen in het paleolithische tijdperk nog paleozoën voor? Ovaritis kan leiden tot ovariëctomie of, erger nog, ovariëctomie. Het adagium van de ovist is 'omne vivum ex ovo' ('alle leven komt uit het ei'). Daar recht tegenover staat de animalculist. Deze bushokjes zijn hufteproof. Al bubbelgum (klapkauwgum) kauwend, zittend in onze jacuzzi en kijkend naar de pc-monitor zien we figuurlijk de dotcombubbel (Jaarboek 2009) te zijner tijd toch uiteenspatten. Paltroks zijn draaibare onderkruisers (nee, geen onderkruipers!). Pamperen doe je ook op de pampa's met pampers. Na paus Leo IV kwam pausin Johanna. Een pauper is een havenot, een habenichts. De dichter des vaderlands zal vaak op zijn Pegasus stijgen (of de Parnassus beklimmen), hetzij het hoog-, hetzij het laagtij is en hetzij het Grote Paard te zien is of niet. Zijn 'hetzij' en 'hetze' synoniemen? Een panaché (Jaarboek 2007) is een mix.

3. De uitdrukking 'tegen heug en meug' heeft niets met 'huig' en 'maag' te maken. Deze patjepeeër leidt met veel bravoure een groothandel in panaceeën. Dat laatste woord zou de facto geen pluralis, maar alleen een singularis moeten hebben ... In paniek (genoemd naar de god Pan) doken de veldmuisjes het panikkoren (de hanenvoet) in. De panghoeloe (het moskeehoofd) deelde met kerst in Italië luxe panettones uit. Een dubbelzinnig woord is 'pandrager'. In de doos van Pandora zul je geen panegyriek op wie dan ook aantreffen. Zijn pancartenverzameling was vrij uitgebreid. Een pandelinge is een schuldslavin. Is daar het loverboyidee uit ontstaan? Er ontstond een pandemonium, en dat om een paar pancratiums! De gevleugelde woorden 'panta rhei' staan voor 'alles stroomt'. Een papabile is een pauskandidaat en een papagallo doet het met toeristes. Een papillotje zit in dameshaar.

4. Het speelgoed van de kinderen van de fullprof was idiot- en foolproof. Waarom doet de vorige zin me denken aan 'wishful thinking'? Een whirlpool is niet hetzelfde als een hottub (Jaarboek 2008), een tobbevormig bubbelbad. Zijn tobbevoorraad was snel uitverkocht. Bij het tobbedansen was het lachen geblazen. In het papajamilkshakeje dreef nog wat papajamilkshake-ijs. Je schrijft 'papegaai', 'kaketoe-eieren', 'paparazzi', 'Papiamento' en 'Paphlagoniër' (die is dom en babbelachtig). Laisser aller is een kwestie van pappen en nathouden. Pappardelle is Italiaanse pasta, een papilloom (papilloma) is een gezwel en een paupiëtte is een gevuld rolletje vlees (voorbeeld: een blinde vink). Wat is het wezenlijke verschil tussen papier collé en papier-maché (nou, vooruit: qua schrijfwijze dan)? Gooi deze paperassen nu eindelijk eens weg. Het paramyxovirus veroorzaakt de bof.

5. Deze paratroeper is par bricole: deze rijst is helemaal niet parboiled! De paramour gaf zijn partner (ze onderhielden een amoureuze amourette waar de amour fou vanaf droop) een pompadoeren rok en een amoerpanter (genoemd naar de Amoer) cadeau. Hun beider partners waren allang afgedropen. Paraenese is opwekking tot deugd. Tot nog toe, tot nu toe, heb ik weinig positiefs van deze positivo's gemerkt. Een positron is hetzelfde als een anti-elektron. De Parakleet is de Trooster.

6. Speculeren à la baisse door een contramineur zou verboden moeten worden, zeker in crisistijd. Parmigiano is parmezaan. Als mannen over koetjes en kalfjes praten, doen vrouwen aan parler chiffons. De parlandostijl hanteren is meer sprekend zingen. De Parisienne verborg een parisien

onder haar parisienne (nee, een Parisien past daar niet onder!). Het pariskruid is naar Paris genoemd en Parisch marmer komt van Paros. Hij wil parforce de wedstrijd uitspelen. Parfait au café is koffie-ijs, parfait-amour is rode likeur, met citroen- of bergamotolie en parfait à la vanille is vanille-ijs. Een pardessus is een overjas. Zeeuwen worden ten onrechte vaak van parcimonie beticht, parsimonie is het kenmerk van het ware (devies van Boerhaave). In een parc vaccinogène zul je geen pardellyph tegenkomen. Een parttime sociaal verpleegkundige (parttimesociaalverpleegkundige) heeft een parttimejob en wil dus parttime werken.

7. De test werd syntactisch ontleed, geparset (geparseerd). De woorden 'heg' en 'haag' zijn paroniem. Ik vernam par renommée (bij geruchte) van het complot. Jij verdient partes-posterioreskoek. Parthenogenesis (parthenogenese) is voortplanting zonder bevruchting. Hij woont parterre; naast de woning is een parterretrap (mooi voorbeeld van een palindroom, net als droomoord, droommoord en papajapap). Het participium praesentis is het tegenwoordig deelwoord (zoals in *lopende* zaken). Een partie carrée bestaat uit twee paren. Partijintern zou ik partij kiezen voor de partijideoloog, een echt(e) partijicoon. We hebben al op heel wat party's gepartyd. Rechters mogen geen parti-pris tegen een verdachte hebben. Een pas de deux is een balletdans voor twee personen. Eén deelnemer had geen passe-partout. Een passe is een uitval (bij schermen). Deze opvatting is behoorlijk passé.

8. 's Morgens plaatste hij een passing shot bij tennis, 's middags gaf hij een wereldpass (hij paste) bij het voetballen en 's avonds paste hij bij het klaverjassen. Hij bezigde graag een paskwilletje, een pasquinade. Het nieuwgetrouwde paar betrok het pasgebouwde huis. De pashmina is een Nepalese sjaal van de zijdeachtige wol van de kasjmiergeit (zo genoemd naar Kasjmir). De Pasjtoen (Jaarboek 2007) spreken Pasjtoe (Pathaans, een Iraanse taal). Pasja's heten in het Grieks bassa's (vergelijk ook: padisjah). De paso doble en de passacaglia (passacaille) waren erg in trek. Het was steendruk, stikdruk (Jaarboek 2010), heel erg druk, stervensdruk bij de steengrill (het steengrillen) op de steengrilllocatie, alwaar ik steengrilde. Een P+R is een park-and-ride (parkeer en reis; Jaarboek 2007), een parkeerterrein bij een (trein)station. Die bohémien heeft een bohèmeleven geleid. De betreffende vacature wordt nog opengehouden.

9. De richting die bij de sociaal-realistische schilderij behoort, is het sociaal realisme. Achter zo'n jack-of-all-trades had je nou niet zo gauw een Jack the Ripper vermoed. In de pittenbak lag een stuk pittetouw (vervaardigd van de pitavezel van de agave). 'Più forte' en 'più piano' geven in de muziek respectievelijk aan: harder en zachter, più allegro is sneller, più mosso is opgewekter en più stretto is haastiger. Met deze Passer kun je geen cirkels trekken. Als passe-temps liep ze vijfmaal op de passerelle heen en weer, alvorens de passe-vite te gaan kopen. De Passiezondag (Palmzondag, Palmpasen) valt nog net in de passieweek. Hij koos een pateetje uit van de tafel met patés (er was geen pâté de foie gras). Achter de tafel hing een schilderij met een dikke laag pâte. In een patates-friteskraam koop je friet (ook wel 'patat' genoemd). Een paumelle is een scharnier en pauillac is een medocwijn. Hij patiencete.

10. Er werd alleen jagerspatois gesproken. Een patissier bestiert een patisserie. Pathetisch, met veel pathos, zette zij de pathefoon in werking. Met veel empathie verdiepte hij zich in de emancipatie. De ruzie werd pats-boem bijgelegd: ze eindigde zoals ze begonnen was. Sommige tics zijn een pavloviaanse reactie. Bij 'pawpaw' moet je wellicht aan schieten denken, maar het is een Amerikaanse fruitboom. De dader werd op de pd (plaats delict) gearresteerd. Een pdf-bestand is volgens de PDF-standaard opgemaakt. Pecorino is kaas.